DOI: https://doi.org/10.31617/2.2026(57)02
УДК 339.13:637.5.03(477)"2020/2025"

ВЕРХІВКЕР Яков
https://orcid.org/0000-0002-2563-4419

д. т. н., професор кафедри
бізнесу і торгівлі
Одеського національного технологічного університету

вул. Канатна, 112, м. Одеса, 65039, Україна
yaverkhivker@gmail.com

VERKHIVKER Yakov
https://orcid.org/0000-0002-2563-4419

Doctor of Sciences (Technical),
Professor of the Department
of Business and Trade
Odesa National Technological University

112, Kanatna St., Odesa, 5039, Ukraine
yaverkhivker@gmail.com

ОМЕЛЬЧЕНКО Сергій
https://orcid.org/0009-0000-9466-6417

аспірант кафедри
товарознавства та фармації
Державного торговельно-економічного університету

вул. Кіото, 19, м. Київ, 02156, Україна
zuben1982@gmail.com

OMELCHENKO Serhii
https://orcid.org/0009-0000-9466-6417

Postgraduate Student
at the Department of Commodity Science
and Pharmacy
State University of Trade and Economics

19, Kyoto St., Kyiv, 02156, Ukraine
zuben1982@gmail.com

РИНОК М'ЯСА ТА М'ЯСНИХ КОНСЕРВІВ В УКРАЇНІ: 2020–2025 РР.

В умовах воєнного стану в Україні забезпечення продовольчої безпеки набуває особливої актуальності. Водночас бойові дії суттєво ускладнили роботу аграрно-промислового комплексу, зумовивши втрати поголів'я худоби та перебої у функціонуванні переробної промисловості. За таких кризових умов різко зростає попит на продукти тривалого зберігання, зокрема м'ясні консерви для потреб армії, внутрішньо переміщених осіб та гуманітарних програм. Нагально постала потреба модернізації виробництва м'ясних консервів шляхом впровадження інноваційних технологій і використання екологічних термостійких пакувальних матеріалів, а також удосконалення систем контролю якості й безпечності продукції відповідно до міжнародних стандартів (ISO 22000, HACCP). Це створює передумови для підвищення конкурентоспроможності вітчизняної продукції та розширення її експортного потенціалу. Проаналізовано сучасний стан галузі та виокремлено ключові тенденції. Наукова гіпотеза полягає в тому, що сучасний український ринок м'ясних консервів, попри наявні проблеми, має значний потенціал розвитку за умови впровадження інноваційних технологій теплової обробки і пакування, дотримання

THE MEAT AND CANNED MEAT MARKET IN UKRAINE: 2020–2025

In the conditions of martial law in Ukraine, ensuring food security becomes particularly relevant. At the same time, hostilities have significantly complicated the operation of the agro-industrial complex, causing losses of livestock and interruptions in the functioning of the processing industry. Under such crisis conditions, the demand for long-term storage products is growing sharply – in particular, canned meat for the needs of the army, internally displaced persons and humanitarian programs. There is an urgent need to modernize the production of canned meat by introducing innovative technologies and using environmentally friendly heat-resistant packaging materials, as well as improving product quality and safety control systems in accordance with international standards (ISO 22000, HACCP). This creates the prerequisites for increasing the competitiveness of domestic products and expanding their export potential. The current state of the industry has been analyzed and key trends have been identified. The scientific hypothesis is that the modern Ukrainian canned meat market, despite existing problems, has significant development potential, provided that innovative thermal processing and packaging

Copyright © 2026. Автор(и). Це стаття відкритого доступу, яка розповсюджується на умовах ліцензії Creative Commons Attribution License 4.0 (CC-BY) Міжнародна ліцензія

міжнародних стандартів безпечності харчових продуктів та гнучкої адаптації виробників до актуальних ринкових тенденцій. У дослідженні використано статистику (FAO, OECD, Держстату, Держмитслужби), нормативні документи і наукові джерела. Застосовано загальнонаукові методи аналізу й логічного узагальнення. Обробка даних здійснена у MS Excel. Встановлено, що попри виклики виробництво м'ясних консервів зростає. Лідирує продукція з м'яса птиці, а Україна стала експортером курятини. Виявлені тенденції мають не лише ринкове, а й стратегічне значення в умовах сучасних викликів: м'ясні консерви виступають продуктом із високою придатністю до формування запасів, тривалого зберігання та транспортування, що робить їх критично важливими для стабільного продовольчого забезпечення підрозділів Збройних Сил України. Відтак, удосконалення технологій виробництва й пакування, гарантована безпечність і прогнозованість сировинної бази безпосередньо впливають на надійність постачання, стандартизацію якості та спроможність галузі оперативно забезпечувати потреби оборонного сектору. Дослідження підтвердило потенціал галузі за умови інновацій, дотримання стандартів і адаптації до ринку. Отримані результати можуть стати основою для формування стратегічних орієнтирів розвитку м'ясоконсервної галузі України, що сприятиме модернізації виробництва, підвищенню конкурентоспроможності та зміцненню продовольчої безпеки країни.

Ключові слова: продовольча безпека, м'ясні консерви, м'ясна промисловість, м'ясо птиці, реторт-пакет, інновації в харчовому виробництві, експортний потенціал, продукти тривалого зберігання.

technologies are introduced, international food safety standards are met, and manufacturers flexibly adapt to current market trends. The study used statistics (FAO, OECD, State Statistics Service, State Customs Service), regulatory documents, and scientific sources. General scientific methods of analysis and logical generalization were applied. Data processing was carried out in MS Excel. It has been established that despite the challenges, the production of canned meat is growing. Poultry meat products are leading, and Ukraine has become an exporter of chicken. The identified trends have not only market, but also strategic significance in the context of modern challenges: canned meat serves as a product with high suitability for stockpiling, long-term storage, and transportation, which makes them critically important for stable food supply of the units of the Armed Forces of Ukraine. Therefore, the improvement of production and packaging technologies, guaranteed safety, and predictability of the raw material base directly affect the reliability of supply, quality standardization, and the ability of the industry to promptly meet the needs of the defense sector. The study confirmed the industry's potential, provided there are innovations, compliance with standards, and adaptation to the market. The obtained results can serve as a basis for forming strategic guidelines for the development of Ukraine's canned meat industry, which will contribute to the modernization of production, increase competitiveness, and strengthen the country's food security.

Keywords: food security, canned meat, meat industry, poultry meat, retort pouch, innovations in food production, export potential, long shelf-life products.

Вступ

Забезпечення продовольчої безпеки в Україні стабільно належить до пріоритетних напрямів державної політики та залишається одним із ключових питань порядку денного (Закон України № 2469-VIII, 2025, 01 грудня; Кабінет Міністрів України, 2024, 23 липня; Кабінет Міністрів України, 2024, 15 листопада; Кабінет Міністрів України, 2025, 31 січня). В умовах воєнного стану першочергового значення набуло безперебійне постачання продовольства населенню (Закон України № 2145-IX, 2022, 24 березня; Кабінет Міністрів України, 2022, 29 квітня).

Водночас воєнні дії суттєво ускладнили функціонування переробної промисловості: тваринницькі комплекси та поголів'я зазнали ушкоджень і значних втрат, що негативно позначилося на формуванні

сировинної бази для м'ясоконсервної галузі. Зазначені тенденції актуалізують необхідність комплексного дослідження українського ринку м'ясних консервів та перспектив його розвитку.

Ринок м'ясних продуктів є однією з ключових ланок продовольчого сектору, що істотно впливає на стабільність функціонування держави та рівень добробуту населення. В умовах воєнного стану його розвиток ускладнюється низкою чинників, зокрема подорожчанням сировини й паливно-мастильних матеріалів, зниженням купівельної спроможності населення, зростанням ризиків збитковості для виробників продукції тваринництва, блокуванням морських портів для експортно-імпортних операцій, руйнуванням логістичної інфраструктури АПК тощо (Логоша & Поліщук, 2023).

Особливої актуальності дослідження ринку м'ясних консервів набуває для України в умовах воєнних дій та кризових ситуацій, коли зростає потреба в довготривалих харчових продуктах для армії, внутрішньо переміщених осіб та гуманітарних програм. Отже, аналіз стану, проблем та тенденцій ринку м'ясних консервів є актуальним науковим завданням, що має як теоретичне, так і практичне значення, оскільки спрямований на визначення стратегічних орієнтирів розвитку галузі в умовах глобальних і національних викликів.

Вивчення поточного стану, ключових проблем і тенденцій розвитку українського ринку м'ясних консервів є важливим як у науковому, так і в практичному вимірах, оскільки забезпечує підґрунтя для оновлення підходів до розвитку м'ясоконсервної галузі в період трансформаційних змін та знаходить своє відображення в наукових працях вітчизняних дослідників. Так, авторами Мартиросян та Гарбажій (2023) виявлено тенденції розвитку ринку м'ясних консервів в Україні в сучасних реаліях, зокрема щодо змін у структурі тваринництва, переорієнтації м'ясопереробних підприємств на збільшення виробництва консервів із м'яса птиці тощо. У науковій праці Кондрацького (2025) представлено аналіз ринку м'ясної продукції та перспективи його розвитку, зокрема сегменту м'ясних консервів і паштетів. Автор також обґрунтовує необхідність розвитку вітчизняної консервної промисловості, орієнтованої як на задоволення потреб споживачів на вітчизняному ринку, так і на розширення збуту продукції українського виробництва на іноземних ринках. У межах дослідження, проведеного Медвєдєвим (2025), запропоновано технологію стерилізації м'ясної суміші, що дозволяє значно подовжити термін придатності продукту. У науковому доробку *Antoniv et al.* (2023) проаналізовано та систематизовано український ринок м'ясних консервів із різної сировини для визначення перспективних напрямів переробки м'ясної сировини для розробки нових продуктів.

У дослідженні Власенко та Семко (2021) визначено тенденції в динаміці та структурі виробництва і споживання м'яса на користь здешевлення м'яса птиці; умови сталого розвитку м'ясопереробної

промисловості через запровадження європейських норм щодо стандартів якості та безпеки продукції, впровадження на підприємствах ресурсозберігаючих технологій, реконструкцію підприємств, забезпечення виробничих потужностей вітчизняною сировиною. У праці Громик та Семенди (2023) проаналізовано тенденції споживання м'яса та м'ясних продуктів в Україні; досліджено обсяг експорту й імпорту м'яса в часовій динаміці; з'ясовано, що фонд споживання м'яса та м'ясопродуктів у повному обсязі забезпечує потреби внутрішнього ринку. Важливим інструментом запобігання негативному впливу небезпечних факторів на організм людини і розповсюдження захворювань, пов'язаних із харчовими продуктами, який визначає, оцінює та контролює можливі небезпеки в усьому процесі виробництва м'ясних консервів і дозволяє усунути шкідливі фактори та контролювати весь процес виробництва, є система *HACCP* (*Hazard Analysis and Critical Control Points*), впровадженню якої присвячено дослідження науковців Гойко та Стеценко (2025). Авторами Демченко та ін. (2024) запропоновано використання методу мікроструктурного (гістологічного) аналізу для визначення фактичного складу м'ясних продуктів, м'ясних консервів і встановлення якості використаної сировини. Дослідженню якісних показників м'ясо-рослинних консервів оздоровчого спрямування приділено увагу в роботі Бажай-Жежерун та Башти (2024).

Значна кількість наукових праць вітчизняних дослідників, які опікуються питаннями розвитку українського ринку м'ясних консервів, присвячена: дослідженню відповідності м'ясних та м'ясо-рослинних консервів вимогам національних стандартів України (Гавриленко та ін., 2017); процедурі мікробіологічного моніторингу м'ясних та м'ясо-рослинних консервів (Гавриленко, Хоміцька & Загорулько, 2017); виконанню санітарно-гігієнічних вимог, які спрощують впровадження на харчовому підприємстві систем управління безпечністю і якістю продукції, таких як *ISO* 22000, *FSSC* 22000, *HACCP*, *IFS*, *BRC*, *SQF*, *Global GAP* (Романовська та ін., 2022); удосконаленню технології м'ясо-рослинних консервів (Гащук та ін., 2019); розробленню м'ясних паштетів підвищеної біологічної цінності (Москалюк та ін., 2018) та дослідженню термінів зберігання м'ясних паштетів функціонального призначення (Москалюк, 2018); методиці прискореної індикації *Bacillus cereus* у консервах до стерилізації (Пилипенко та ін., 2017). Окрему увагу приділено інноваційним підходам до пакування м'яса та м'ясних продуктів, а також питанням безпечності полімерного паковання для харчових продуктів, зокрема міграції токсичних компонентів, контролю забруднювачів і ризиків переробки пакувальних матеріалів (*Gortseva et al.*, 2023; Бужанська, 2025).

Українські дослідники продовжують вивчати динаміку розвитку м'ясоконсервної галузі, а також зосереджуються на створенні нових видів м'ясних консервів зі збалансованим складом, здатних доповнити щоденний раціон людини та сприяти покращенню її фізіологічного

стану. Проте з огляду на актуальність проблем, пов'язаних з умовами воєнного стану в Україні, дослідження ринку м'ясних консервів потребують системного продовження.

Отже, результати попередніх досліджень свідчать, що в науковій літературі достатньо ґрунтовно висвітлено технологічні аспекти виробництва м'ясних консервів, питання їх безпечності та якості, напрями вдосконалення рецептур і пакування, а також окремі тенденції розвитку ринку м'яса та м'ясної продукції. Водночас недостатньо вивченим залишається комплексний вплив воєнного стану 2022–2025 рр. на функціонування ринку м'ясних консервів в Україні, зокрема у частині взаємозв'язку між змінами сировинної бази, трансформацією споживчого попиту, зростанням ролі державного замовлення, логістичними обмеженнями та динамікою зовнішньої торгівлі консервованими м'ясними продуктами. Недостатньо систематизованими залишаються також питання адаптації вітчизняних виробників до воєнних викликів та впливу цих процесів на сучасні тенденції розвитку ринку. Зважаючи на актуальність проблем, пов'язаних з умовами воєнного стану в Україні, дослідження ринку м'ясних консервів потребують системного продовження. У межах цієї статті міжнародний контекст розглядається як фоновий аналітичний орієнтир для інтерпретації окремих тенденцій, тоді як предметом безпосереднього дослідження є специфіка функціонування українського ринку м'яса та м'ясних консервів у 2020–2025 рр.

Метою статті є визначення сучасного стану ринку м'яса і м'ясних консервів в Україні та ключових тенденцій його розвитку в умовах воєнного стану з урахуванням змін у сировинній базі, споживчому попиті, виробництві та зовнішній торгівлі у 2020–2025 рр.

Для досягнення поставленої мети передбачено: з'ясувати сучасний стан ринку м'яса та м'ясних консервів в Україні; проаналізувати ключові зміни в сировинній базі та споживчому попиті; охарактеризувати основні тенденції розвитку ринку в умовах воєнного стану; визначити чинники, що впливають на подальше функціонування й адаптацію м'ясоконсервної галузі.

Дослідження ґрунтується на гіпотезі, що сучасний ринок м'ясних консервів України, попри наявні проблеми, зумовлені повномасштабним вторгненням, має значний потенціал для розвитку й адаптації до актуальних ринкових тенденцій. Алгоритм перевірки заявленої гіпотези передбачає аналіз зібраних статистичних даних про обсяги і структуру ринку м'яса та м'ясних консервів і визначення основних тенденцій його розвитку з метою забезпечення населення України та військовослужбовців якісними м'ясними консервами.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що:

- вперше в межах цього дослідження комплексно узагальнено сучасні тенденції розвитку українського ринку м'яса та м'ясних консервів у 2020–2025 рр. в умовах воєнного стану з урахуванням взаємозв'язку між змінами сировинної бази, трансформацією споживчого

попиту, роллю державного замовлення, логістичними обмеженнями та зовнішньоторговельною адаптацією галузі;

- удосконалено аналітичний підхід до оцінювання функціонування ринку м'ясних консервів шляхом поєднання статистичних даних щодо тваринництва, виробництва м'ясної продукції, експортно-імпортних операцій та галузевих тенденцій, що дало змогу більш цілісно охарактеризувати специфіку розвитку ринку в сучасних кризових умовах;
- набули подальшого розвитку наукові положення щодо стратегічного значення м'ясних консервів у системі продовольчої безпеки України, зокрема як продукції тривалого зберігання, що має підвищене значення для забезпечення населення, гуманітарних потреб і підрозділів сектору безпеки й оборони в умовах воєнного стану.

Інформаційною базою дослідження слугували дані Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН (*FAO*), Державної статистичної служби України, наукові праці вітчизняних авторів, електронні ресурси, представлені в мережі "Інтернет", а також нормативно-технічна інформація профільних установ, організацій і відомств, зокрема Кабінету Міністрів України, Верховної Ради України, Міністерства аграрної політики та продовольства України, Міністерства економіки, довкілля і сільського господарства України, Державної митної служби України тощо.

У роботі використано загальнонаукові та спеціальні аналітичні методи дослідження. Методи індукції та дедукції, аналізу і синтезу, аналогії та порівняння застосовано для узагальнення теоретичних положень, вивчення наукових джерел і формування логіки дослідження. Абстрактно-логічний метод використано для теоретичного узагальнення отриманих результатів, інтерпретації виявлених тенденцій і формулювання висновків.

Статистичне опрацювання даних здійснювали з використанням вбудованих функцій *MS Excel*. При цьому застосовано: розрахунок абсолютних змін і темпів зростання (зниження) окремих показників; визначення структурних часток у загальному обсязі виробництва м'яса та м'ясної продукції; порівняльний аналіз динаміки показників у довоєнний (2020–2021 рр.) та воєнний (2022–2025 рр.) періоди; зіставлення даних щодо сировинної бази, обсягів виробництва, споживання, імпорту й експорту м'ясної продукції та консервованих м'ясних продуктів; графічну візуалізацію результатів для виявлення основних ринкових тенденцій.

Формування висновків здійснювали поетапно: спочатку проведено добір і систематизацію статистичних та аналітичних джерел, далі – групування показників за основними напрямами дослідження (сировинна база, виробництво, споживання, зовнішня торгівля, ринкові тенденції), після чого виконано порівняльне оцінювання динаміки показників і узагальнення виявлених закономірностей. Такий підхід дав змогу

обґрунтувати сучасний стан українського ринку м'яса та м'ясних консервів і визначити ключові тенденції його розвитку в умовах воєнного стану.

Відповідно до поставлених завдань у двох розділах основної частини статті викладено аналіз особливостей вітчизняного ринку м'яса та м'ясних консервів і тенденцій його розвитку в Україні.

1. Особливості вітчизняного ринку м'яса та м'ясних консервів

М'ясо та м'ясні продукти посідають важливе місце у структурі харчування населення України. Сфера виробництва м'ясних консервів є важливою складовою продовольчої безпеки держави й одним із механізмів забезпечення населення якісним харчовим білком. Дослідження тенденцій ринку м'ясних консервів в Україні дозволяє визначити перспективні напрями його розвитку, можливості розширення асортименту та задоволення наявних і потенційних потреб споживачів. Водночас динамічний характер змін у галузі потребує постійного відстеження актуальних проблем і чинників впливу, а також їх системного аналізу.

В українському агросекторі тваринництво посідає друге місце за значущістю для економіки. Особливість ринку м'яса та м'ясопродуктів в Україні полягає в тому, що починаючи з 2016 р. у тваринницькій галузі України склалася непроста ситуація. Спостерігається скорочення поголів'я тварин майже всіх видів (*Pro-Consulting,* 2021).

На початку 2016 р. в Україні налічувалося 3.7 млн голів великої рогатої худоби, а на 1 січня 2025 р. їхня кількість зменшилася до 2 млн голів. Дещо повільніше скорочувалося поголів'я свиней – з 7 млн голів до 4.5 млн. Найменше зниження спостерігалось серед поголів'я птиці, де скорочення відбулося з 211 млн до 187.6 млн голів, про що свідчать дані, наведені в *табл. 1*.

Таблиця 1

Кількість сільськогосподарських тварин на 1 січня 2016–2025 рр.

Рік	Велика рогата худоба	Свині	Вівці та кози	Птиця
	тис. голів			млн голів
2016	3750.3	7079.0	1325.3	204.0
2017	3682.3	6669.1	1314.8	201.7
2018	3530.8	6109.9	1309.3	204.8
2019	3332.9	6025.3	1268.6	211.7
2020	3092.0	5727.4	1204.5	220.5
2021	2874.0	5876.2	1140.4	200.7
2022	2644.0	5608.8	1094.3	202.2
2023	2307.1	4948.3	941.4	180.5
2024	2156.2	5094.0	906.3	184.7
2025	2001.6	4521.1	843.3	187.6

Джерело: побудовано авторами за даними Державної служби статистики України (2025*b*, 2025*c*).

Обсяги виробництва м'яса (у забійній масі) з початком агресії рф скоротилися з 2.438 млн т у 2021 р. до 2.207 млн т. у 2022 р. (Держстат України, 2025*a*). Водночас починаючи з 2023 р. спостерігається поступове відновлення (*рис. 1)*.

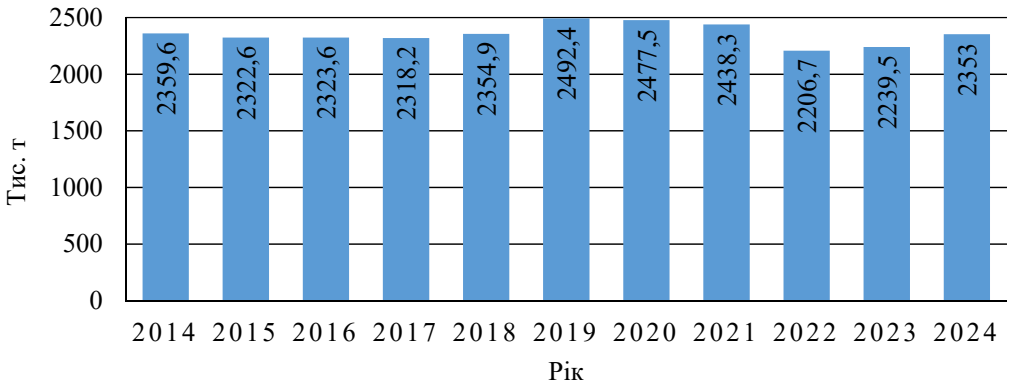

Рис. 1. Виробництво м'яса у забійній масі у 2014–2024 рр.

Джерело: побудовано авторами за даними Державної служби статистики України (2025*c*).

Це призвело до змін у структурі тваринництва – суттєво збільшилося виробництво м'яса птиці та відбулася переорієнтація м'ясопереробних підприємств на збільшення виробництва готової продукції саме з м'яса птиці. За наведеними рейтинговими оцінками, агрохолдинг МХП посідає провідні позиції серед виробників бройлерів у Європейському Союзі та входить до числа найбільших світових виробників м'яса птиці. Обсяги виробництва курячого м'яса на підприємстві свідчать про його вагому роль на міжнародному ринку. Водночас аналітичні прогнози ОЕСР і *FAO* засвідчують подальше зростання попиту на курятину та збільшення її споживання в середньостроковій перспективі, що створює сприятливі умови для розвитку світового птахівництва (*Interfax*-Україна, 2024, 19 жовтня). При цьому починаючи з 2022 р. (Державна служба статистики України, 2025*a*) обсяги виробництва м'яса ВРХ є майже вдвічі меншими навіть порівняно з виробництвом свинини (*рис. 2*).

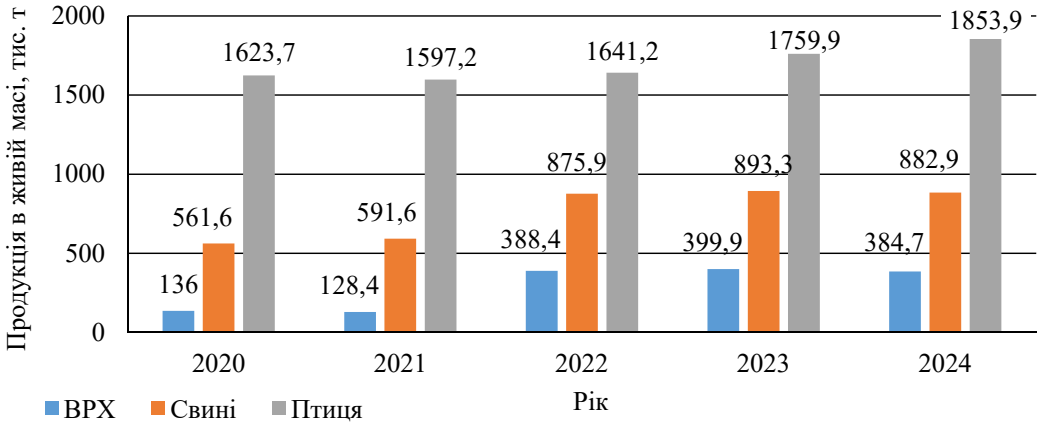

Рис. 2. Продукція вирощування (в живій масі) сільськогосподарських тварин

Джерело: побудовано авторами за даними Державної служби статистики України (2025*a*).

За даними "*Interfax*-Україна" (2022, 15 вересня), на травень 2022 р. тваринницький сектор України втратив близько 10–15% активів через недоступність частини виробничих потужностей у зонах тимчасової окупації та ведення інтенсивних бойових дій. З початком повномасштабного вторгнення частина підприємств вимушено зупинила виробництво. Адаптаційні зміни та переорієнтацію процесів спостерігають по всій території України, проте найбільш гостро – у східних і центральних регіонах, тоді як у західних областях ситуація є більш стабільною. Водночас зростання вартості пального й обмеження в його закупівлі істотно ускладнюють транспортно-логістичні операції як під час заготівлі живої худоби/птиці на забій, так і під час дистрибуції готової продукції. Попри це, виробництво м'яса та м'ясної продукції не тільки не зменшилось, а й показало позитивну динаміку (Державна служба статистики України, 2025*b*). У 2020–2024 рр. в середньому 20% загального обсягу виробництва харчових продуктів припадало на виробництво м'яса та м'ясної продукції (*рис. 3*).

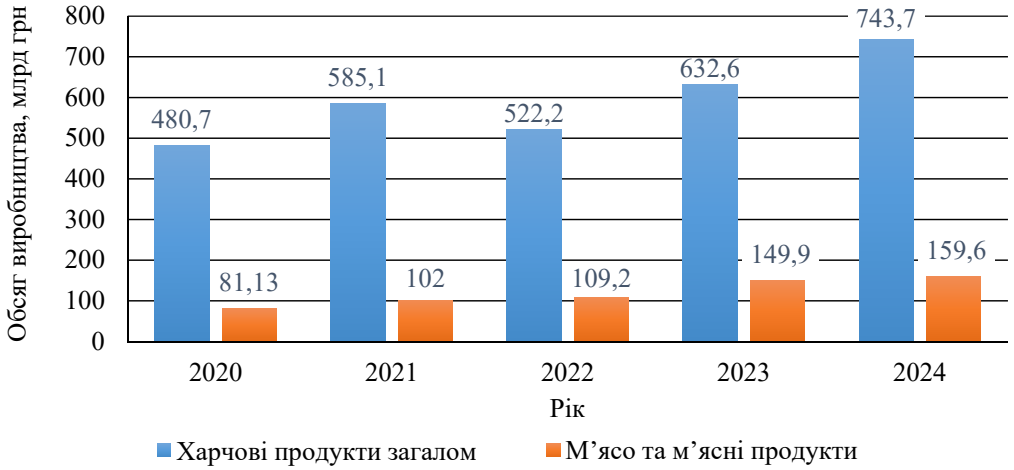

Рис. 3. Виробництво м'яса та м'ясних продуктів у 2020–2024 рр.

Джерело: побудовано авторами за даними Державної служби статистики України (2025*b*).

Від 2022 р. вартісний обсяг виробленої м'ясної продукції, що реалізовувалася за межі країни, демонструє стале зростання. У підсумку за трирічний період показник зріс більш ніж у 3 рази (*рис. 4*).

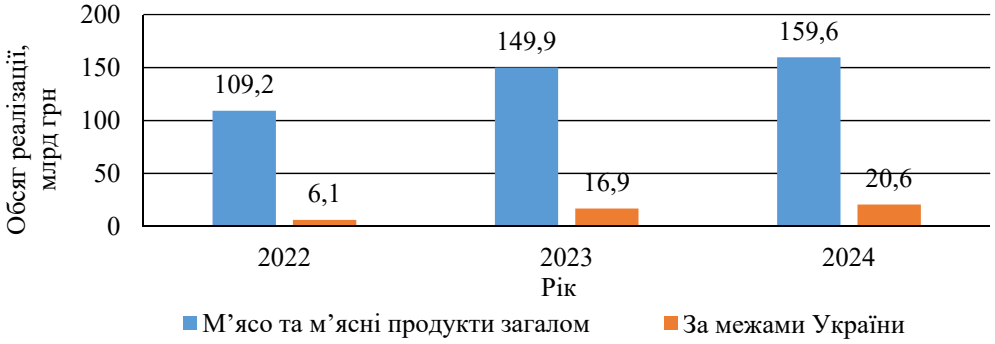

Рис. 4. Обсяг реалізованої м'ясної продукції у 2022–2024 рр.

Джерело: побудовано автором за даними Державної служби статистики України (2025*b*).

У 2024 р. імпорт м'яса зменшився, натомість експорт зріс. Виробництво м'яса птиці збільшилося на 5.8% порівняно з 2023 р. (Манько, 2024, 4 квітня). Саме цей сегмент забезпечує й зовнішній попит на українську продукцію. Завдяки нарощуванню власного виробництва м'яса загальний обсяг його імпорту зменшився, і при цьому спостерігається збільшення його експорту. Українську м'ясну продукцію експортували до Нідерландів, Саудівської Аравії, Словаччини, Китаю, Азербайджану, Великої Британії, Грузії, натомість до України імпортували здебільшого з Польщі, Іспанії, Франції, Нідерландів, Данії, Угорщини, Канади.

За даними Держстату, частка консервів у структурі виробництва м'ясопродуктів в Україні становить близько **5–7 %**, з тенденцією до зростання у кризові періоди. Попит підвищується серед військових формувань, гуманітарних програм та споживачів, які віддають перевагу тривалому зберіганню продуктів (*Pro-Consulting,* 2023).

М'ясоконсервні підприємства України випускають понад 300 найменувань консервованої продукції, яку класифікують за ключовими ознаками: видом сировини, способом її попереднього оброблення перед фасуванням, рецептурним складом консервів і режимами завершальної термічної обробки тощо. До провідних виробників м'ясних консервів слід віднести: ТМ "*Kaniville*", ТОВ "Вербена", ТОВ "Мясорибторг", Сатанівський консервний завод, ПрАТ "Кременчуцький м'ясокомбінат", ТОВ "Фабрика Здорово", ТОВ "Агрофірма Столична", а також низку приватних підприємств.

Український ринок м'ясних консервів має свою специфіку, що значною мірою зумовлена впливом державного замовлення. Головними споживачами цієї продукції залишилися Держрезерв, ДСНС України, Міноборони, МВС тощо. Причому частка населення, яке споживає м'ясні консерви, за оцінками експертів, становить не більше ніж 25–30%. На тлі воєнного стану в Україні попит на м'ясні консерви суттєво зріс, і вони увійшли до переліку найбільш необхідних продуктів.

Попри складні умови ведення бізнесу в період воєнного стану, з початку повномасштабної війни в Україні вперше зафіксовано позитивне експортне сальдо торгівлі м'ясними консервами, тобто обсяги експорту перевищили обсяги імпорту (*рис. 5*).

Починаючи з 2022 р. відбулося помітне нарощування експорту консервованих м'ясних продуктів (Державна митна служба України, 2025).

Обсяг експорту в досліджуваний період демонстрував виражену тенденцію до зростання. У 2022 р. порівняно з 2021 р. він збільшився майже вдвічі. У 2024 р. експорт зріс майже у п'ять разів проти 2021 р., досягнувши найвищого рівня за аналізований період. За 11 місяців 2025 р. обсяги експорту залишалися близькими до показника попереднього року, що свідчить про збереження високої експортної активності. Стабільне збільшення експорту консервованих м'ясних продуктів засвідчує високу якість та конкурентоспроможність вітчизняної продукції на зовнішніх ринках. У структурі основних напрямів експорту українських

підприємств найбільші обсяги м'ясних консервів у 2020–2022 рр. припадали на Нідерланди, Румунію, Грузію та Молдову. У 2023 р. експорт м'ясних консервів зріс на 41%, що продемонструвало здатність українських виробників адаптуватися до нових умов збуту (*Pro-Consulting*, 2024). З 2023 р. перелік ключових зовнішніх ринків розширився: до нього увійшли Велика Британія, Саудівська Аравія та Об'єднані Арабські Емірати. Це вказує на поступове зміцнення конкурентних позицій вітчизняної продукції на міжнародному ринку.

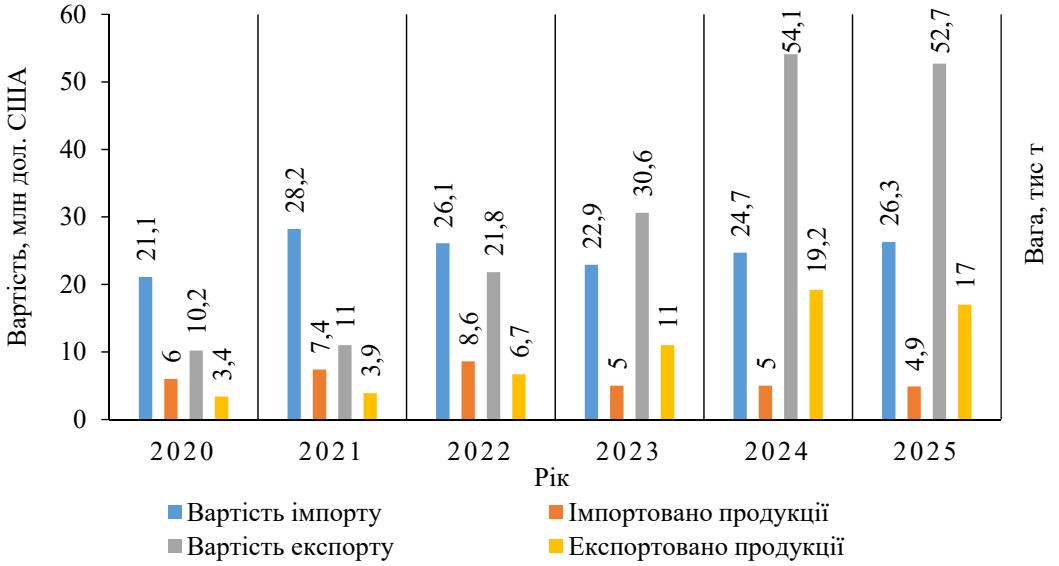

Рис. 5. Обсяг імпорту та експорту консервованих м'ясних продуктів на кінець року за період 2020–2025 рр.

Джерело: побудовано авторами за даними Державної митної служби України (2025).

Українці надають перевагу свинині та курятині. За даними Мінагрополітики, у 2022 р. середньорічне споживання м'яса збереглося на рівні, порівнянному з довоєнним, приблизно 52 кг на людину (*Interfax*-Україна, 2022, 15 вересня). У 2023 р. (Манько, 2024) споживання м'яса в Україні на одну особу склало 54.7 кг при мінімальній нормі 52 кг. У 2023 р. українці споживали більше м'яса птиці та яловичини, ніж у 2022 р., коли ці показники були на рівні 26.2 кг та 7 кг відповідно, натомість у 2023 р. вони зросли до 27 кг птиці та 7.4 кг яловичини в середньому на одну особу. Споживання свинини при цьому дещо зменшилось: у 2023 р. українці в середньому з'їли 19.8 кг свинини, тоді як у 2022 – 20.3 кг, хоча українські споживачі традиційно віддають перевагу свинині та м'ясу птиці. Такі зміни відображають цінову чутливість споживачів і збереження попиту на найбільш доступні види м'яса. Прогнозується зростання попиту населення на свинину та м'ясо птиці – як найбільш доступних видів м'яса (Скільки-скільки?, 2023).

На тлі стабільного розвитку ринку м'ясних консервів відбувається перерозподіл часток між ціновими сегментами: частка преміального сегмента скорочується, тоді як низькоціновий сегмент демонструє зростання (Агро Експерт, 2021).

Традиційно тушковане м'ясо має стабільний попит у споживачів. Водночас через зміну споживчих переваг, прискорення темпу життя, залучення жінок до тривалого робочого дня, коли готувати їжу самостійно практично ніколи, зростає попит на готові страви – перші страви (супи, борщі), другі страви (фаршировані голубці та перець, фрикадельки тощо). Перевагою консервів є саме те, що вони не потребують спеціальних умов зберігання, мають значний термін придатності, їх не потрібно готувати та розігрівати, вони зручні у використанні та споживанні.

Окрім розширення асортименту консервів завдяки різноманітним поєднанням м'ясної та рослинної сировини, м'ясоконсервна галузь приділяє значну увагу пакованню та зовнішньому вигляду консервів, які відіграють важливу роль у позиціонуванні продукції. Заміна традиційної етикетки повнокольоровим літографуванням сприяє збільшенню споживчої привабливості консервів. Тобто зручне паковання, гарне оформлення, дизайн, достовірна інформація про склад – все це впливає на вибір споживача. Станом на сьогодні у пакованні м'ясних консервів переважає жерсть. Проте на зміну традиційним скляним і жерстяним банкам стандартного формату приходять нові види паковання, які краще відповідають сучасним вимогам до безпечності та технологічних особливостей консервування. Це паковання зі щільної алюмінієвої фольги, кришки "*easy open*" для зручності відкривання. Набуває особливої популярності тара із термостійких полімерних матеріалів, зокрема реторт-пакети – споживче паковання, виготовлене зі спеціальної багатошарової плівки, яка забезпечує ізоляцію продукту від зовнішнього середовища і їх стерилізацію за температури понад 100 °С. Таке паковання дозволяє дотримуватись параметрів всього технологічного процесу виробництва консервів, скоротити час виробничого процесу, істотно зменшити споживання електроенергії в процесі виробництва та забезпечити зручність і простоту під час споживання консервів.

Підсумовуючи проведений аналіз, варто зазначити, що починаючи з 2021 р. (*Pro-Consulting*, 2021) на ринку продуктів переробки м'яса простежуються зміни як в асортименті, так і в структурі споживчого попиту. Зростає частка покупців, які віддають перевагу продукції з м'яса птиці порівняно зі свининою та яловичиною. Поширення виробів із курятини зумовлене стабільно високим попитом, що пояснюється нижчою ціною щодо інших видів м'яса, меншою калорійністю та високою поживною цінністю. У результаті виробництво продукції зі свинини та яловичини в Україні має тенденцію до зниження, тоді як ринкова частка виробів із курячого м'яса збільшується.

2. Основні тенденції розвитку українського ринку м'ясних консервів

Формування ринку м'ясних консервів залежить від комплексу чинників, які взаємопов'язані між собою та суттєво впливають на його розвиток.

У 2020 р. (*Pro-Consulting*, 2020) український ринок м'ясних консервів характеризувався з**ростанням споживання курятини**. Через низьку купівельну спроможність населення курятина стала домінуючою в споживанні, що впливало на сировинну базу виробників консервів. Споживачі почали більше підтримувати місцевих виробників та цікавитися продуктами з позначками "здорове", "екологічне". Збільшення конкуренції змушувало виробників активно впроваджувати різноманітні акції, покращувати маркетинг та брендування, роблячи акцент на якості та нових смаках. У споживачів з'явився інтерес до веганських, вегетаріанських продуктів та рослинних замінників м'яса. Розвиток онлайн-продажів та цифрових технологій став важливим каналом збуту та просування м'ясних консервів. Зростання цін на м'ясо підвищувало собівартість консервів, що впливало на цінову політику виробників.

2021 рік (Агро експерт, 2021) на українському ринку м'ясних консервів відзначився домінуванням таких трендів: раціональне використання сировини, зокрема субпродуктів для паштетів; зростання інтересу до здорового харчування; збільшення попиту на "зручні формати" (виготовлення готових страв для швидкого приготування); вплив цифровізації (збільшення продажів через інтернет); зростання конкуренції з акцентом на власне виробництво та якість; збільшення собівартості через сировинні чинники. Хоча основний сплеск попиту на рослинні альтернативи спостерігався пізніше, у 2021 р. вже відчувалися тенденції до правильного харчування та пошуку більш здорових продуктів, що змушувало виробників переглядати асортимент. Зростання цін на сировину підштовхувало виробників до підняття цін на кінцеву продукцію та пошуку ефективніших технологій.

У 2022 р. український ринок м'ясних консервів зазнав значних змін через повномасштабне вторгнення, при цьому ключовою тенденцією стало зростання попиту на консерви. Через ускладнену логістику постачання свіжого м'яса та потребу в продуктах тривалого зберігання споживачі переорієнтувалися на тушкованку та паштети, оскільки вони не потребують суворих умов зберігання, що важливо в умовах енергетичної кризи. Споживачі обирали дешевші товари та продукти тривалого зберігання. Морська блокада, дорожнеча транспорту, необхідність резервних генераторів ускладнили ланцюги постачання. Подорожчання кормів, логістики й операційні витрати змушували виробників підіймати ціни. Отже, 2022-ий був роком адаптації та виживання для ринку м'яса, де консерви стали ключовим продуктом завдяки своїй практичності в умовах війни, та відзначився помітним нарощуванням експорту консервованих м'ясних продуктів (Державна митна служба України, 2025).

Вітчизняний ринок м'ясних консервів у 2023 р. характеризувався зростанням експорту (Державна митна служба України, 2025; *Pro-Consulting*, 2023, 2024), збільшенням попиту на вітчизняні та здорові продукти, посиленням конкуренції та диджиталізацією. Водночас виробники зіткнулися з викликами, пов'язаними зі зростанням собівартості

внаслідок подорожчання сировини та логістики, а також необхідністю адаптації каналів збуту та асортименту до нових реалій війни. Ці тенденції відображали адаптацію ринку до воєнних умов і пошук можливостей для зростання через експорт та задоволення нових потреб споживачів.

Український ринок м'ясних консервів у 2024 р. продемонстрував стійке зростання, зумовлене потребами воєнного часу та зміною споживчих переваг у бік продуктів тривалого зберігання. Спостерігалося збільшення експорту (зокрема м'яса птиці), зміна каналів збуту через війну, фокус на інноваційні продукти та паковання. Україна нарощувала експорт м'ясних продуктів, значно збільшуючи обсяги поставок до Європи та Близького Сходу (Державна митна служба України, 2025). Виробники стикалися з логістичними труднощами, зміною споживчих звичок та погіршенням ситуації у прифронтових регіонах. Простежувалась тенденція до випуску нових видів продуктів із цікавими смаками та інноваційним пакованням, що відповідає запитам споживачів. Більшість виробників була сконцентрована на внутрішньому ринку, адаптуючи асортимент під потреби місцевих споживачів, при цьому ринок залишався різноманітним, охоплюючи великих продавців та спеціалізованих виробників. Головні виклики – дефіцит кадрів, зростання собівартості, зниження платоспроможності населення та нестача ветеринарних препаратів. Зростала роль онлайн-продажів та потреби у продуктах для *HoReCa* (готелі, ресторани, кафе), особливо у сегменті овочевої консервації, що впливало і на м'ясні продукти.

До ключових тенденцій українського ринку м'ясних консервів 2025 р. слід віднести:

зростання попиту на готові рішення. Популярність продуктів "*ready-to-eat*" (готових до вживання) та зручних видів паковання. Це пов'язано з потребами військових, внутрішньо переміщених осіб та загальною тенденцією до економії часу на приготування їжі;

зміну сировинної структури. Через скорочення поголів'я великої рогатої худоби виробники частіше використовують м'ясо птиці як більш доступну альтернативу яловичині та свинині. Також активно розвивається сегмент паштетів, що дозволяє раціонально використовувати субпродукти;

зростання інтересу до продуктів із високим вмістом білка, "здорових" варіантів консервів з мінімальною кількістю добавок та преміумсегмента;

цінову динаміку. Ціни на м'ясо та м'ясопродукти в Україні у 2025 р. демонструють значне зростання (понад 20% за рік у деяких категоріях) через інфляцію та збільшення собівартості виробництва (Білоус, 2025);

присутність на зовнішніх ринках. Попри внутрішні виклики, українські виробники нарощують присутність на зовнішніх ринках. Перелік ключових ринків збуту розширився: до ринків Нідерландів,

Румунії, Грузії, Молдови приєдналися Велика Британія, Саудівська Аравія та Об'єднані Арабські Емірати тощо (*Pro-Consulting*, 2024; Державна митна служба України, 2025).

Основними викликами 2025 р. є перебої з електропостачанням, які змушують підприємства інвестувати в автономність, що закладається у вартість кінцевого продукту, та постійне скорочення внутрішнього виробництва яловичини, що робить цей сегмент найбільш вразливим.

Проведений аналіз дає підстави стверджувати, що функціонування та подальший розвиток українського ринку м'ясних консервів визначається сукупністю взаємопов'язаних тенденцій, ключовими серед яких є:

- трансформація сировинної бази, зумовлена скороченням поголів'я свиней і великої рогатої худоби в українському тваринництві;
- розвиток і вдосконалення технологій тривалого зберігання, що підвищує стабільність постачання та розширює можливості логістики й накопичення резервів для забезпечення армії, внутрішньо переміщених осіб та гуманітарних програм;
- посилення вимог до екологічності та якості м'яса і м'ясної продукції як відповідь на зміну споживчих очікувань і підвищення уваги до безпечності;
- низький рівень платоспроможного попиту, що спричиняє перерозподіл споживання на користь курятини як відносно більш доступного виду м'яса;
- зміна харчових звичок і орієнтація на здоровий спосіб життя, яка стимулює зростання популярності дієтичних видів м'яса (курятина, індичка, кролятина);
- розвиток сегмента харчування поза домом, де заклади громадського харчування активно застосовують м'ясні консерви як універсальну сировину для широкого спектра страв;
- зростання інтересу до органічної продукції, однак для більшості вітчизняних виробників її збут тривалий час орієнтований переважно на експорт через вищу собівартість органічного виробництва та відповідно вищу ціну кінцевого продукту.

Отже, для виробників м'ясних консервів важливо бути готовими до змін на ринку, шукати шляхи зменшення витрат та підвищення ефективності виробництва, а також розглядати можливості розширення асортименту й пошуку нових ринків для своєї продукції.

Висновки

Встановлено, що рівень життя населення впливає на ринок м'ясних консервів як важливу складову продовольчого ринку України. Навіть на тлі повномасштабного вторгнення росії в Україну виробники нарощують обсяги м'ясних консервів, попри занепад окремих галузей.

В Україні домінує виробництво м'яса птиці через найкоротший цикл заготівлі м'ясної сировини і найнижчої ціни. За останні роки наша країна перетворилась з імпортера цього виду м'яса на його експортера. Збільшення обсягів споживання курятини пояснюється підвищенням попиту та низькою платоспроможністю населення, адже це найбільш доступний вид м'яса.

Українські науковці активно розробляють і впроваджують новітні технології, спрямовані на підвищення харчової та біологічної цінності м'ясних консервів. Такі розробки сприяють раціональному використанню сировини та харчових добавок, оптимізації режимів теплової обробки, зниженню виробничих витрат і ширшому застосуванню інноваційних пакувальних матеріалів. Водночас триває пошук нових рецептур м'ясних консервів із заданим хімічним складом, збалансованих за вмістом білків, жирів, вуглеводів, води, мінеральних речовин і вітамінів.

До ключових тенденцій, що впливають на функціонування та подальший розвиток українського ринку м'ясних консервів, доцільно віднести трансформацію сировинної бази, розвиток і вдосконалення технологій тривалого зберігання, посилення вимог до екологічності та якості м'яса й м'ясної продукції, низький рівень платоспроможного попиту, зміну харчових звичок, орієнтацію на здоровий спосіб життя, розвиток сегмента харчування поза домом та зростання інтересу до органічної продукції.

Зазначені тенденції мають не лише ринкове, а й стратегічне значення в умовах сучасних викликів: м'ясні консерви – продукти із високою придатністю до формування запасів, тривалого зберігання та транспортування, що робить їх критично важливими для стабільного продовольчого забезпечення підрозділів Збройних Сил України. Отже, удосконалення технологій виробництва і пакування, гарантована безпечність та прогнозованість сировинної бази безпосередньо впливають на надійність постачання, стандартизацію якості та спроможність галузі оперативно забезпечувати потреби оборонного сектору.

Підтверджено гіпотезу, що сучасний ринок м'ясних консервів України, попри наявні проблеми, має значний потенціал до розвитку за умови своєчасної адаптації виробників до актуальних ринкових тенденцій.

Перспективою подальших досліджень є оцінка ефективності впровадження сучасних інноваційних технологій на підприємствах м'ясоконсервної галузі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ / REFERENCES

Antoniv, A., Adamchuk, L., Ivanišová, E., Chlebo, R., & Topal, E. (2023). Analysis of the market of meat products in Ukraine. *Animal Science and Food Technology, 14*(2), 9–27. https://doi.org/10.31548/animal.2.2023.9

Gortseva, L., Kostiuchenko, T., Shutova, T., Martynova, O., Zavalna, V., & Demyanov, A. (2020). Food packaging: Usage features and processing. *One Health and Nutrition Problems of Ukraine, 1*(52), 54–58. https://doi.org/10.33273/2663-9726-2020-52-1-54-58

Interfax-Україна. (2022, 15 вересня). *Споживання м'яса в Україні залишилося на довоєнному рівні – Мінагрополітики.* https://interfax.com.ua/news/economic/859038.html	Interfax-Ukraine. (2022, September 15). *Meat consumption in Ukraine has remained at the pre-war level – Ministry of Agrarian Policy and Food of Ukraine*. https://interfax.com.ua/news/economic/859038.html
Interfax-Україна. (2024, 19 жовтня). *МХП і "Авангард" стали лідерами з виробництва м'яса курки та яєць у Європі*. https://interfax.com.ua/news/general/1021661.html	Interfax-Ukraine. (2024, October 19). *MHP and "Avangard" have become leaders in the production of poultry meat and eggs in Europe*. https://interfax.com.ua/news/general/1021661.html
Pro-Consulting. (2020). *Аналіз ринку м'яса свіжого та субпродуктів в Україні. 2020 рік.* https://pro-consulting.ua/ua/issledovanie-rynka/analiz-rynka-myasa-svezhego-i-subproduktov-ukrainy-2020-god-1	Pro-Consulting. (2020). *Analysis of the fresh meat and offal market in Ukraine. 2020.* https://pro-consulting.ua/ua/issledovanie-rynka/analiz-rynka-myasa-svezhego-i-subproduktov-ukrainy-2020-god-1
Pro-Consulting. (2021). *Аналіз ринку м'яса та м'ясопродуктів (у тому числі крафт та органіка) в Україні. 2021 рік*. https://pro-consulting.ua/ua/ issledovanie-rynka/analiz-rynka-myasa-i-myasoproduktov-v-tom-chisle-kraft-i-organika-v-ukraine-2021-god	Pro-Consulting. (2021). *Analysis of the meat and meat products market (including craft and organic) in Ukraine. 2021*. https://pro-consulting.ua/ua/issledovanie-rynka/analiz-rynka-myasa-i-myasoproduktov-v-tom-chisle-kraft-i-organika-v-ukraine-2021-god
Pro-Consulting. (2023). *Аналіз ринку свіжого м'яса, копченостей та консервів в Україні. 2023 рік*. https://pro-consulting.ua/ua/issledovanie-rynka/analiz-rynka-svezhego-myasa-kopchenostej-i-konservov-v-ukraine-2023-god	Pro-Consulting. (2023). *Analysis of the fresh meat, smoked products, and canned goods market in Ukraine. 2023*. https://pro-consulting.ua/ua/issledovanie-rynka/analiz-rynka-svezhego-myasa-kopchenostej-i-konservov-v-ukraine-2023-god
Pro-Consulting. (2024). *Ринок консервованих продуктів в Україні: зростання експорту м'ясних консервів на 41% у 2023 році*. https://pro-consulting.ua/ua/pressroom/rynok-konservirovannyh-produktov-v-ukraine-rost-eksporta-myasnyh-konservov-na-41-v-2023-godu	Pro-Consulting. (2024). *The canned food market in Ukraine: growth of canned meat export by 41% in 2023*. https://pro-consulting.ua/ua/pressroom/rynok-konservirovannyh-produktov-v-ukraine-rost-eksporta-myasnyh-konservov-na-41-v-2023-godu
Агро Експерт. (2021). *Ринок м'ясних консервів.* https://agro-store.xyz/blog/bakaliya/rynok-myasnykh-konserviv	Agro Ekspert. (2021). *Canned meat market.* https://agro-store.xyz/blog/bakaliya/rynok-myasnykh-konserviv
Бажай-Жежерун, С. А., & Башта, А. О. (2024). Дослідження якісних показників м'ясо-рослинних консервів оздоровчого спрямування. У *Матеріали IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції "Якість та безпечність продукції у внутрішній і зовнішній торгівлі: сучасні вектори розвитку і перспективи"* (с. 20–21). ПДАУ. https://dspace.nuft.edu.ua/handle/123456789/47993	Bazhai-Zhezherun, S. A., & Bashta, A. O. (2024). Study of quality indicators of health-oriented meat-and-plant canned foods. In *Materials of the 4th International Scientific and Practical Internet Conference "Quality and Safety of Products in Domestic and Foreign Trade: Modern Vectors of Development and Prospects"* (pp. 20–21). PDAU. https://dspace.nuft.edu.ua/handle/123456789/47993
Білоус, О. (2025). *Виробники продуктів підняли ціни майже на 20%: що в Україні дорожчає швидше.* РБК-Україна. https://www.rbc.ua/rus/news/virobniki-produktiv-pidnyali-tsini-mayzhe-1758621917.html	Bilous, O. (2025). *Food producers raised prices by almost 20%: what is becoming more expensive faster in Ukraine.* RBC-Ukraine. https://www.rbc.ua/rus/news/virobniki-produktiv-pidnyali-tsini-mayzhe-1758621917.html
Бужанська, М. В. (2025). Сучасні тенденції використання паковальних матеріалів для м'ясних продуктів. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету.* Серія: Технічні науки, (41), 41–50. https://doi.org/10.32782/2522-1221-2025-41-05	Buzhanska, M. V. (2025). Modern trends in the use of packaging materials for meat products. *Herald of Lviv University of Trade and Economics.* Series: Technical Sciences, (41), 41–50. https://doi.org/10.32782/2522-1221-2025-41-05
Власенко, І., & Семко, Т. (2021). М'ясопереробна промисловість України: тенденції та перспективи. *Міжнародний науково-практичний журнал "Товари і ринки", 40*(4), 16–25. https://doi.org/10.31617/tr.knute.2021(40)02	Vlasenko, I., & Semko, T. (2021). Meat processing industry of Ukraine: Tendencies and prospects. *International scientific and practical journal "Commodities and Markets", 40*(4), 16–25. https://doi.org/10.31617/tr.knute.2021(40)02
Гавриленко, О. С., Хоміцька, О. А., & Загорулько, О. В. (2017). Мікробіологічний контроль м'ясних та м'ясо-рослинних консервів. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*, (4), 81–84. https://doi.org/10.31210/visnyk2017.04.16	Havrylenko, O. S., Khomitska, O. A., & Zahorulko, O. V. (2017). Microbiological control of meat and meat-and-plant canned foods. *Bulletin of the Poltava State Agrarian Academy*, (4), 81–84. https://doi.org/10.31210/visnyk2017.04.1

Гавриленко, О. С., Хоміцька, О. А., & Липовець, О. В. (2017). Відповідність м'ясних та м'ясорослинних консервів вимогам національних стандартів України. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*, (4), 77–80. https://doi.org/10.31210/visnyk2017.04.15	Havrylenko, O. S., Khomitska, O. A., & Lypovets, O. V. (2017). Compliance of meat and meat-and-plant canned products with the requirements of national standards of Ukraine. *Bulletin of the Poltava State Agrarian Academy*, (4), 77–80. https://doi.org/10.31210/ visnyk2017.04.15
Гащук, О. І., Москалюк, О. Є., Горішний, П. О., & Грищенко, О. А. (2019). Удосконалення технології м'ясо-рослинних консервів з використанням бобових. *Наукові праці НУХТ, 25*(6), 219–225. https://doi.org/10.24263/2225-2924-2019-25-6-28	Hashchuk, O. I., Moskaliuk, O. Ye, Horishnyi, P. O., & Hryshchenko, O. A. (2019). Improvement of meat-and-plant canned food technology using legumes. *Scientific works of NUFT, 25*(6), 219–225. https://doi.org/10.24263/2225-2924-2019-25-6-28
Гойко, І. Ю., & Стеценко, Н. О. (2025). Застосування системи НАССР за виробництва м'ясних консервів. *Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва, 1*(194), 81–92. https://doi.org/10.33245/2310-9289-2025-194-1-81-92	Hoiko, I. Yu., & Stetsenko, N. O. (2025). Application of the HACCP system in the production of canned meat. *Technology of production and processing of livestock products, 1*(194), 81–92. https://doi.org/10.33245/2310-9289-2025-194-1-81-92
Громик, О. М., & Семенда, О. В. (2023). Тенденції споживання м'яса в Україні: реалії та проблеми розвитку. *Комунальне господарство міст, 5*(179), 20–26. https://doi.org/10.33042/2522-1809-2023-5-179-20-26	Hromyk, O. M., & Semenda, O. V. (2023). Trends in meat consumption in Ukraine: realities and problems of development. *Municipal Economy of Cities, 5*(179), 20–26. https://doi.org/10.33042/2522-1809-2023-5-179-20-26
Демченко, Є. П., Мозгачова, І. С., Юрчук, О. Г. & Лєщова, М. О. (2024). Склад м'ясних продуктів визначений гістологічним методом. У *IX Міжнародна науково-практична конференція викладачів і здобувачів вищої освіти "Актуальні аспекти біології тварин, ветеринарної медицини та ветеринарно-санітарної експертизи"* (с. 43–46). ДДАЕУ. https://dspace.dsau.dp.ua/handle/123456789/10474	Demchenko, Ye. P., Mozghachova, I. S., Yurchuk, O. H., & Lieshchova, M. O. (2024). The composition of meat products which was determined by the histological method. In *the 9th International Scientific and Practical Conference for lecturers and higher education students "Current aspects of animal biology, veterinary medicine and veterinary-sanitary examination"* (pp. 43–46). Dnipro State Agrarian and Economic University (DSAEU). https://dspace.dsau.dp.ua/handle/123456789/10474
Державна митна служба України. (2025). *Статистика та реєстри. Сумарний обсяг імпорту та експорту консервованих м'ясних продуктів за кодами УКТЗЕД.* https://customs.gov.ua/statistika-ta-reiestri	State Customs Service of Ukraine. (2025). *Statistics and registers. Total volume of imports and exports of canned meat products by UCGFEA codes.* https://customs.gov.ua/en/statistika-ta-reiestr
Державна служба статистики України. (2025a). *Виробництво продукції тваринництва за видами (2020–2024).* https://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2022/sg/vpt/arh_vpt2023_u.html	State Statistics Service of Ukraine. (2025a). *Production of livestock products by type (2020–2024).* https://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2022/sg/vpt/arh_vpt2023_u.html
Державна служба статистики України. (2025b). *Обсяг реалізованої промислової продукції за видами діяльності (2020–2024).* https://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2007/pr/orp/orp_u/arh_orp_u.html	State Statistics Service of Ukraine. (2025b). *Volume of industrial products sold by type of activity (2020–2024).* https://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2007/pr/orp/orp_u/arh_orp_u.html
Державна служба статистики України. (2025c). *Тваринництво (1990–2024).* https://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2006/sg/sg_rik/sg_u/tvar_u.html	State Statistics Service of Ukraine. (2025c). *Animal husbandry (1990–2024).* https://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2006/sg/sg_rik/sg_u/tvar_u.html
Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення умов для забезпечення продовольчої безпеки в умовах воєнного стану" № 2145-IX (2022, 24 березня). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-20#Text	Law of Ukraine "On amendments to certain legislative acts of Ukraine regarding the creation of conditions for ensuring food security under martial law" No. 2145-IX (2022, March 24). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-20#Text
Закон України "Про національну безпеку України" № 2469-VIII (2025, 01 грудня). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text	Law of Ukraine "On National Security of Ukraine" No. 2469-VIII (2025, December 01). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text

Кабінет Міністрів України. (2022, 29 квітня). Про затвердження плану заходів забезпечення продовольчої безпеки в умовах воєнного стану (Розпорядження № 327-р). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/327-2022-%D1%80#Text	Cabinet of Ministers of Ukraine. (2022, April 29). On approval of the action plan to ensure food security under martial law (Order No. 327-r). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/327-2022-%D1%80#Text
Кабінет Міністрів України. (2024, 15 листопада). Про схвалення Стратегії розвитку сільського господарства та сільських територій в Україні на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2025–2027 роках (Розпорядження № 1163-р). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1163-2024-%D1%80#Text	Cabinet of Ministers of Ukraine. (2024, November 15). On approval of the Strategy for the development of agriculture and rural areas in Ukraine for the period up to 2030 and the approval of the operational action plan for its implementation in 2025–2027 (Order No. 1163-r). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1163-2024-%D1%80#Text
Кабінет Міністрів України. (2024, 23 липня). Про схвалення Стратегії продовольчої безпеки України на період до 2027 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації (Розпорядження № 684-р). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/684-2024-%D1%80#Text	Cabinet of Ministers of Ukraine. (2024, July 23). On approval of the Food Security Strategy of Ukraine for the period up to 2027 and the approval of the operational action plan for its implementation (Order No. 684-r). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/684-2024-%D1%80#Text
Кабінет Міністрів України. (2025, 31 січня). Про схвалення Концепції Державної цільової економічної програми розвитку тваринництва на період до 2033 року (Розпорядження № 76-р). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/76-2025-%D1%80#Text	Cabinet of Ministers of Ukraine. (2025, January 31). On approval of the Concept of the State target economic program for livestock development for the period up to 2033 (Order No. 76-r). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/76-2025-%D1%80#Text
Кондрацький, С. (2025). Сучасний стан виробництва м'ясних паштетів в Україні. *Innovations and Technologies in the Service Sphere and Food Industry, 1*(15), 16–21. https://doi.org/10.32782/2708-4949.1(15).2025.3	Kondratskyi, S. (2025). The current state of the production of meat pates in Ukraine. *Innovations and Technologies in the Service Sphere and Food Industry, 1*(15), 16–21. https://doi.org/10.32782/2708-4949.1(15).2025.3
Логоша, Р. В., & Поліщук, О. А. (2023). Стан та проблеми функціонування ринку м'яса в Україні в умовах воєнного стану та поствоєнного відновлення. *Наука і техніка сьогодні, 13(27)*, 301–318. https://doi.org/10.52058/2786-6025-2023-13(27)-301-318	Lohosha, R. V., & Polishchuk, O. A. (2023). State and problems of the functioning of the meat market in Ukraine under the conditions of marital law and post-war recovery. *Science and Technology Today, 13(27)*, 301–318. https://doi.org/10.52058/2786-6025-2023-13(27)-301-318
Манько, С. (2024, 4 квітня). *Більше свинини та курятини: скільки м'яса споживає один українець за рік.* Delo.ua. https://delo.ua/agro/bilse-svinini-ta-kuryatini-skilki-myasa-spozivaje-odin-ukrayinec-za-rik-430805	Manko, S. (2024, April 4). *More pork and chicken: how much meat does one Ukrainian consume per year.* Delo.ua. https://delo.ua/agro/bilse-svinini-ta-kuryatini-skilki-myasa-spozivaje-odin-ukrayinec-za-rik-430805
Мартиросян, І. А., & Гарбажій, К. С. (2023). Тенденції розвитку ринку м'ясних консервів в Україні в сучасних реаліях. У *Матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції "Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку XXI століття"* (с. 298–300). Одеський національний технологічний університет. https://card-file.ontu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/f54ec903-1c80-4f62-9f54-0f57412c01c6/content	Martyrosian, I. A., & Harbazhii, K. S. (2023). Trends in the development of the canned meat market in Ukraine in current realities. In *Materials of the 11th International Scientific and Practical Conference "Economic and social aspects of Ukraine's development at the beginning of the 21st century"* (pp. 298–300). Odesa National University of Technology. https://card-file.ontu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/f54ec903-1c80-4f62-9f54-0f57412c01c6/content
Медвєдєв, Ю. (2025). Розробка рецептури яловичих консервів із м'яса категорії DFD. *Здоров'я людини і нації, 3*(1), 73–87. https://doi.org/10.31548/humanhealth.1.2025.73	Medviediev, Yu. (2025). Development of a recipe for canned beef produced from meat of the DFD category. *Human and nation health, 3*(1), 73–87. https://doi.org/10.31548/humanhealth.1.2025.73
Москалюк, О. Є. (2018). Дослідження термінів зберігання м'ясних паштетів функціонального призначення. *Наукові праці НУХТ, 24*(2), 226–231. https://doi.org/10.24263/2225-2924-2018-24-2-27	Moskaliuk, O. Ye. (2018). Study of shelf life for functional-purpose meat pates. *Scientific works of NUFT, 24*(2), 226–231. https://doi.org/10.24263/2225-2924-2018-24-2-27

Москалюк, О. Є., Радзієвська, І. Г., Гащук, О. І., & Пешук, Л. В. (2018). Аналіз жирнокислотного складу м'ясних паштетів. *Наукові праці НУХТ, 24*(5), 195–202. https://doi.org/10.24263/2225-2924-2018-24-5-24	Moskaliuk, O. Ye, Radziievska, I. H., Hashchuk, O. I., & Peshuk, L. V. (2018). Analysis of the fatty acid composition of meat pates. *Scientific works of NUFT, 24*(5), 195–202. https://doi.org/10.24263/2225-2924-2018-24-5-24
Пилипенко, І. В., Пилипенко, Л. М., Ільєва, О. С., & Ямборко, Г. В. (2017). Bacillus cereus: характеристика, біологічна дія, особливості визначення в харчових продуктах. *Food Science and Technology, 11*(2), 61–67. https://doi.org/10.15673/fst.v11i2.515	Pylypenko, I. V., Pylypenko, L. M., Ilieva, O. S., & Yamborko, H. V. (2017). Bacillus cereus: characteristics, biological effects, features of detection in food products. *Food Science and Technology, 11*(2), 61–67. https://doi.org/10.15673/fst.v11i2.515
Романовська, Т. І., Осейко, М. І., Романовська, Н. І., & Романовський, Н. О. (2022). Основні вимоги до систем управління безпечністю промислового харчового виробництва. *Наукові праці НУХТ, 28*(2), 7–23. https://doi.org/10.24263/2225-2924-2022-28-2-3	Romanovska, T. I., Oseiko, M. I., Romanovska, N. I., & Romanovskyi, N. O. (2022). Basic requirements for safety management systems of industrial food production. *Scientific works of NUFT, 28*(2), 7–23. https://doi.org/10.24263/2225-2924-2022-28-2-3
Скільки-скільки? (2023). *Українці збільшили споживання курятини та яловичини на 1,2 кг*. https://skilky-skilky.info/zamist-svynyny-ukraintsi-zbilshyly-spozhyvannia-kuriatyny-ta-ialovychyny-na-1-2-kh/	How much-how much? (2023). *Ukrainians increased their consumption of chicken and beef by 1.2 kg*. https://skilky-skilky.info/zamist-svynyny-ukraintsi-zbilshyly-spozhyvannia-kuriatyny-ta-ialovychyny-na-1-2-kh/

Конфлікт інтересів. Автори заявляють, що не мають фінансових чи нефінансових конфліктів інтересів щодо цієї публікації; не мають відносин із державними органами, комерційними або некомерційними організаціями, які могли б бути зацікавлені у поданні цієї точки зору. З огляду на те, що один з авторів афілійований з установою, яка є видавцем журналу, що може зумовити потенційний конфлікт або підозру в упередженості, остаточне рішення про публікацію цієї статті (включно з вибором рецензентів та редакторів) приймалося тими членами редколегії, які не пов'язані з цією установою.

Автори не отримували прямого фінансування для цього дослідження.

Верхівкер, Я., & Омельченко, С. (2026). Ринок м'яса та м'ясних консервів в Україні: 2020–2025 рр. *Товарознавство. Технології. Інжиніринг, 1*(57), 49–68. https://doi.org/10.31617/2.2026(57)02

Надійшла до редакції 18.01.2026.
Отримано після доопрацювання 16.02.2026.
Прийнято до друку 05.03.2026.
Публікація онлайн 24.06.2026.